

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Родне студије
Назив предмета: Род и култура
Наставник/наставници: Зилка Спахић Шиљак
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 5
Услов: нема
<p>Циљ предмета</p> <p>Циљ предмета је упознавање студената и студенткиња са друштвеним конструктима и обрасцима феминитета и маскулинитета у различитим културним контекстима, од праисторије до савременог развоја друштва. Једно од важних питања за дискусију је родна асиметрија присутна у већини култура која се огледа кроз односе моћи и додељене „природне“ улоге у јавној и приватној сфери живота. Родне улоге ће такође бити анализирани у светлу неолибералних и неоколонијалних идеологија.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Студенти и студенткиње ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - критички испитају и концептуализују појмове рода, пола, родних идентитета, феминитета и маскулинитета - разумеју и примењују теорије рода - разумеју укрштања расе, класе, пола и старости, јер се укрштају са породицом, образовним системима, радним местима, романтичним везама и пријатељствима. - користе социолошке теорије о роду за решавање различитих облика родно заснованог насиља. - критички анализирају друштвене, политичке и културне норме кроз родна сочива.
<p>Садржај предмета</p> <p>Увод у предмет, литературу, методе рада</p> <p>Основни појмови, род, пол, родне улоге, теоријске дефиниције</p> <p>Филм <i>Go west</i></p> <p>Историја феминистичког покрета и женска људска права</p> <p>Феминистички покрети у муслиманским земљама</p> <p>Сексуална и родна социјализација</p> <p>Род, брак и породица</p> <p>Презентаице, полусеместарски тест</p> <p>Родно засновано насиље</p> <p>Сексуално насиље у конфликту</p> <p>Род, рад и економија</p> <p>Род, језик и медији</p> <p>Родна антропологија у монотеистичким религијама: будизам и хиндуизам, јудаизам, хришћанство и ислам</p> <p>Пол и религија на Балкану:</p> <p>Антиродни покрет</p>
<p>Литература</p> <p>Zilka Spahić Šiljak, Sociologija roda – feministička kritika. Sarajevo: TPO Fondacija, 2019.</p> <p>Rebeka Jadranka Anić. Kako razumjeti rod. Povijest rasprave i različitih razumijevanja u Crkvi (Poglavlje III), Zagreb: Institut za društvena istraživanja Ivo Pilar, 2011.</p>

Adriana Zaharijević, *Neko je rekao feminizam. Kako je feminizam uticao na žene XXI veka*. Sarajevski otvoreni centar/Fondacija Heinrich Böll/Fondacija Cure, pdf: <http://soc.ba/edicija-gender/>

Ivana Milojević i Slobodanka Markov (ur.), *Uvod u rodne teorije*, Novi Sad: Univerzitet u Novom Sadu, Mediteran Publishing, 2011.

Lidija Radulović, **Pol, rod, religija**, Judith Butler, *Rasčlanjivanje roda*, pogl. 10, *Pitanje transformacije*, str. 181-205.

Ackelsberg and Shanley, **Privatnost, javnost i moć**, str. 7-27.

Zlatiborka Popov Momčinović (2010) **Politička socijalizacija žena: iskustva ženskog pokreta**, *Sociološki godišnjak*, br. 5, str. 229-243

Zlatiborka, Popov-Momčinović. *Ženski pokret u Bosni i Hercegovini. Artikulacija jedne kontrakulture*, Sarajevo: Sarajevski otvoreni centar, Fondacija CURE, CEIR, 2013, 57-169.

Lejla Mušić, **Uporišne i ishodišne tačke fe/malestreaminga**. U: *Zeničke sveske - Časopis za društvenu fenomenologiju i kulturnu dijalogiku*, 2014. str: 219-233

Zilka Spahić Šiljak (ur.), *Bosanski labirint: kultura, rod i liderstvo*, Sarajevo, TPO Fondacija i Buybook, 2019, 59-110.

Saša Gavrić i Amila Ždralović, **Rodna ravnopravnost: Teorija, pravo, politike. Uvod u rodne studije za studentice i studente društvenih nauka u BiH**, Sarajevo: Sarajevski otvoreni centar i Univerzitet u Sarajevu: Pravni fakultet, 2019. 187-202.

Iga Tomić Koludrović. **“Žene i plaćeni rad,” u: Pomak prema modernosti. Žene u Hrvatskoj u razdoblju tranzicije**, Zagreb: Naklada Jesenski i Turk i Hrvatsko sociološko društvo, 2015, 91-131.

Rebeka Jadranka Anić i Irena Sever Globan, **Marija Magdalena: od Isusove učenice do filmske bludnice**, Zagreb, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, 2018.

Zilka Spahić Šiljak **Žene, religija i politika**, Sarajevo, IMIC, CIPS, TPO, 2007, 22-135

Amina Wadud, **Kur'an i žena: Ponovljeno čitanje svetog teksta iz ženske perspektive**, prevod Zilka Spahić Šiljak i Đermana Šeta, Sarajevo: TPO Fondacija, 2014.

Zilka Spahić Šiljak, **Feminizmi i Islam u: Propitivanje ženskih muslimanskih i feminističkih identiteta. Postsocijalistički konteksti u Bosni i Hercegovini i na Kosovu**, Sarajevo: CIPS Univerziteta Sarajevo, 2012, 55-76.

Milena Karapetrović. **Ona ime ime: o filozofiji i feminizmu**, Bijeljina: Udruženje žena “Lara”, 2007.

Martha A. Ackelsberg i Mary Lyndon Shanley, **“Privatnost, javnost i moć,” u: Dijalog 3-4 Časopis za filozofiju i društvenu teoriju**, Centar za filozofska istraživanja ANUBIH (CFI), 2008, 7-27.

Kerol Pejtmén. **Polni ugovor**, Beograd: Feministička 94, 2001.

Inga Tomić Koludrović. **“Žene i plaćeni rad,” u: Pomak prema modernosti. Žene u Hrvatskoj u razdoblju tranzicije**, Zagreb: Naklada Jesenski i Turk i Hrvatsko sociološko društvo, 2015, 91-131.

Svenka Savić, Marijana Čanak, Veronika Mitro i Gordana Štasni (ur.) **Rod i jezik**, Novi Sad: Ženske Studije i istraživanja i Futura Publikacije, 2009.

Rada Borić, **“Ženski identitet u jeziku,” Treća**, vol. 1/1, 1998, 37-44.

Zilka Spahić Šiljak. **Žene, religija i politika**, 2007, 22-135

Број часова активне наставе

Теоријска настава: 2

Практична настава: 1

Методе извођења наставе

предавања (40%), презентације/филмови (20%), дебате/дискусије (20%), групни рад (20%)

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
дискусија на часу	25.00	завршни есеј	50.00
презентација семинарског рада	25.00		

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

*максимална дужна 2 странице А4 формата